ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Tomáše Zubka a soudců JUDr. Ivy Hrdinové a JUDr. Martina Láníčka v právní věci

žalobkyně: **EDEBERA a.s. v likvidaci**, IČO 25835289
sídlem Podbabská 1112/13, Bubeneč, 160 00 Praha 6
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Břízou LL.M., Ph.D.
sídlem Klimentská 1216/46, 111 00 Praha

proti
žalované: **Psychiatrická nemocnice v Opavě**, IČO 00844004
sídlem Olomoucká 305/88, Předměstí 746 01 Opava
zastoupená advokátem JUDr. Milanem Čichoněm
sídlem Kpt. Vajdy 3046/2, 700 30 Ostrava

o zaplacení 13 143 932 Kč s příslušenstvím
o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 31. března 2022, č. j. 137 C 14/2020-76

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje**.

II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 120 709,60 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám JUDr. Milana Čichoně, advokáta, se sídlem Kpt. Vajdy 3046/2, Ostrava.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou doručenou Okresnímu soudu v Opavě dne 15. 4. 2020 domáhá vůči žalované přisouzení částky 13 143 932 Kč s úroky z prodlení z titulu doplacení ceny díla spočívajícího ve „výměně rozvodů ÚT, TUV a MaR“ podle Smlouvy o dílo číslo TO/2017/002 uzavřené dne 30. 5. 2017. Cena díla byla podle žaloby ve smlouvě sjednána ve výši 40 110 466,07 Kč + DPH, žalobkyně dílo zhotovila a předala žalované v období od 15. 11. 2017 do 14. 12. 2017. Cca týden před zahájením předávání díla žalobkyně kontrolou odhalila rozpor v položkovém rozpočtu sestaveném projektovou kanceláří Projekt 2010 s. r. o., který byl součástí výběrového řízení. Chyba spočívala v množství původního potrubí, které bylo demontováno. Projektová kancelář chybně plánovala demontovat

Shodu s prvopisem potvrzuje Dagmar Karkošková.

149,38 kg, zatímco podle reálného stavu bylo demontováno 75 567,74 kg. Rozdíl mezi chybným množstvím a výkazem za práce demontované potrubí byl vyčíslen na 10 862 754 Kč (13 143 932 Kč včetně DPH), což bylo podle žalobkyně uznáno a zaprotokolováno dne 15. 11. 2017 žalobkyní, žalovanou i projekční kanceláří. Bez provedení těchto prací by nebylo možné dílo provést. Žalobkyně dne 20. 7. 2018 vyzvala žalovanou k zaplacení shora uvedené částky do 19. 8. 2018 a dne 10. 8. 2018 předložila žalované k podpisu dodatek reflektující uvedenou změnu, který však žalovaná neakceptovala a k úhradě částky nedošlo. Žalobkyně proto navrhuje soudu, aby soud v souladu s § 2620 odst. 2 občanského zákoníku (zákon číslo 89/2012 Sb. – dále též „o. z.“) rozhodl o spravedlivém navýšení ceny díla.

2. Žalovaná s žalobou od počátku nesouhlasila a v rámci procesní obrany namítala, že žalobkyně nemá na doplatek ceny díla nárok s poukazem na ujednání ve smlouvě, podle kterého je cena stanovena jako maximální, konečná, nevýše přípustná, obsahuje veškeré náklady zhotovitele, které hodlá fakturačně uplatnit a je cenou nepřekročitelnou. Dále bylo ujednáno, že změna ceny díla je možná jen na základě předem odsouhlaseného písemného dodatku. Žalovaná dále namítla, že žalobkyně sdělila pochybení projektové kanceláře žalované až dne 15. 11. 2017 při zahájení předání díla, a před tímto datem žalovanou o nutnosti provést další práce neinformovala. Žalovaná současně popřela, že by nárok žalobkyně jakkoliv uznala. Pokud jde o zápis ze dne 15. 11. 2017, tak toliko předala podklady zástupci projektové kanceláře a právě tento zástupce pochybení potvrdil. Oficiální vyjádření projektové kanceláře mělo být žalované zasláno, avšak to se nestalo. Žalovaná také uvedla, že projekt byl financován dotací z veřejných rozpočtů a změna ceny by musela podléhat schválení Ministerstvem zdravotnictví. Žalobkyně tak postupovala v rozporu se smlouvou a právními předpisy, konkrétně § 2594 odst. 1 a 2 o. z., když žalovanou neupozornila na vady projektu. S ohledem na rozsah chyby se podle žalované nemohlo jednat o nepředvídatelnou skutečnost, která by zakládala nutnost aplikace § 2620 o. z.

3. V reakci na vyjádření žalované žalobkyně dodala, že chybu v rozpočtu zjistila až v období mezi 5. 11. a 10. 11. 2017, kdy nechala položkový rozpočet přezkoumat externí firmou, která chybu odhalila. Žalobkyně začala podrobně zkoumat položkový rozpočet až v listopadu 2017, kdy již bylo dílo téměř dokončeno a žalobkyně zjistila - poté, kdy měla dofakturovat konečnou částku - že se s vynaloženými náklady „nevejde“ do celkové ceny díla.

4. Ve věci proběhlo dne 24. 3. 2022 první jednání, kterého se zúčastnili oba zástupci účastníků. Jednání bylo odročeno na 31. 3. 2022 za účelem vyhlášení rozsudku. Dne 30. 3. 2022 doručila žalobkyně okresnímu soudu (prostřednictvím tehdejšího zástupce) závěrečný návrh, ve kterém mimo jiné doplnila, že ze strany vedení žalované bylo slíbeno, že věc bude vyřešena, ať žalobkyně nepřerušuje práce, což žalobkyně chtěla učinit poté, co zjistila chybu v projektu. Technický zástupce nemocnice Hary O., který po celou dobu realizace díla na stavbu dohlížel, přislíbil, že věc osobně zajede probrat do Prahy na Ministerstvo zdravotnictví, které je zřizovatelem žalované a poskytovatelem dotace. Přesto nakonec k podpisu dodatku číslo 3 nepřistoupila. Žalobkyně závěrem zdůraznila, že dílo provedla kvalitně a pokud by do dořešení ceny díla přerušila prováděné práce, ohrozila by tím činnost nemocničního zařízení a všichni zaměstnanci žalované by byli bez tepla a teplé vody. Žalobkyně dokonce před vlastním spuštění vytápění celého objektu instalovala na vlastní náklady mobilní kotelny, aby v rámci dobrých vztahů zajistila bezproblémový chod nemocnice.

5. Soud prvního stupně rozsudkem identifikovaným v záhlaví žalobu zcela zamítl a uložil žalobkyni povinnost nahradit žalované náklady řízení. V odůvodnění rozsudku soud odkázal na § 2620 odst. 1 o. z., ze kterého vyplývá, že v případě smlouvy o dílo, ve které je cena ujednaná pevnou částkou, se není možné v případě nastalé změny situace za standartních okolností odchýlit. Žalobkyně si s žalovanou v předmětné smlouvě o dílo navíc výslovně ujednali, že od ceny díla je možné odchýlit se pouze na základě oboustranné dohody formou dodatku ke smlouvě. Tento mechanismus změny ceny byl mezi smluvními stranami také úspěšně využit při sjednání dodatku číslo 2. Žalobkyně si tedy musela být vědoma toho, jak správně postupovat v případě nastalé změny okolností. Pokud žalobkyně iniciovala postup vedoucí ke sjednání dodatku číslo 3 ve chvíli, kdy bylo dílo již dokončeno a probíhalo jeho předávání, nevyvstala žalované ani ze zákona ani ze sjednané smlouvy povinnost

tento dodatek přijmout. Byť se jedná o pochybení třetího subjektu, tak žalobkyně byla podle soudu dostatečně odborně způsobilá posoudit obsah sjednaného rozpočtu a v něm obsaženého objemu potrubí určeného k výměně a nesvědčí jí tak ani výjimka z pravidla obsažená v § 2620 odst. 2 o. z. V nyní projednávaném případě se nejednalo o mimořádnou a nepředvídatelnou okolnost, neboť v rozpočtu byla chyba v určení celkového objemu nahrazovaného potrubí určena již od samého začátku a žalobkyně měla rozpočet k dispozici v době předcházející uzavření smlouvy. Z protokolu ze dne 15. 11. 2017 se nikterak nepodává, že by žalovaná jakkoliv akceptovala navýšení ceny díla, pouze v protokolu vzala pochybení projektanta na vědomí.

6. Proti rozsudku podala žalobkyně odvolání. V jeho doplnění (prostřednictvím nového zástupce) navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně. V odvolání uplatnila odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. c) (*vada řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci*) a g) (*nesprávné právní hodnocení*) zákona číslo 99/1963, občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „o. s. ř."). Konkrétně namítla, že soud prvního stupně nesprávně posoudil otázku naplnění důvodů pro spravedlivé zvýšení ceny za dílo podle § 2620 o. z. s tím, že podle žalobkyně byly splněny podmínky pro zvýšení ceny díla spočívající v nepředvídatelnosti, mimořádnosti a podstatném ztížení jeho provedení. Mimořádnost vyplývá ze skutečnosti, že projekt byl připraven profesionální projektovou kanceláří, která byla odborníkem znalým poměrů v objektu žalované. Skutečnost, že projektová kancelář se dopustí při přípravě rozpočtu takto zásadního pochybení, je zcela mimo obvyklý běh věcí a nelze než ji považovat za mimořádnou. Žalobkyně se za dobu své existence s obdobným pochybením nesetkala a je si jista tím, že i z hlediska oboru stavebnictví jako takového se jedná o zcela bezprecedentní chybu. Nepředvídatelnost je dána skutečností, že správnost rozsahu díla dle rozpočtu nebylo možné před započetím provádění díla zjistit. Žalobkyně neznala poměry v objektu žalované a při „nacenění" díla se musela spolehnout na správnost údajů uvedených v rozpočtu. U odvolacího jednání pak upřesnila, že měla možnost si místo prohlédnout, neměla však možnost zjistit hmotnost trubek (doslovně podle zvukového záznamu z odvolacího jednání ze dne 7. 9. 2022 uvedla: „*Ano, žalobce měl možnost do budovy přijít a podívat se na ni, ale nemohl před podpisem smlouvy seznat, kolik tam je kilogramů trubek*"). Veřejná zakázka podle žalobkyně ani nepředpokládala, že by uchazeči vůči správnosti údajů v rozpočtu mohli cokoli namítat, a žalobkyně odůvodněně předpokládala, že dokumentace je připravena dle poměrů v místě. Když vyšlo najevo, že rozpočet byl sestaven v rozporu s faktickými potřebami rekonstrukce, jednalo se tedy o skutečnost, která nemohla být žalobkyní předvídána. Podmínka podstatného ztížení provedení díla byla podle žalobkyně ve věci rovněž jednoznačně splněna, když i ze samotné žalované částky je zřejmé, že rozdíl mezi rozpočtem předloženým žalovanou a skutečným stavem byl zcela zásadní a dílo nemohlo být za podmínek zadávací dokumentace vůbec realizováno. Žalobkyně dále namítla, že jí soud prvního stupně neposkytl poučení podle § 118a odst. 3 o. s. ř. Žalobkyně přitom ve svém závěrečném návrhu uvedla, že pracovníci žalované opakovaně ujišťovali žalobkyni o tom, že dodatek bude podepsán, a žádali ji o pokračování v provádění díla. Žalobkyně těmto příslibům v dobré víře uvěřila a dílo provedla, načež žalovaná své předchozí přísliby odmítla reflektovat, dodatek nepodepsala a jakoukoli úhradu ve prospěch žalobkyně vyloučila. Pokud by bylo prokázáno, že žalovaná přislíbila uzavření dodatku ke smlouvě, pak by žalovaná porušením svého závazku způsobila žalobkyni škodu rovnající se žalované částce a soud by mohl podané žalobě vyhovět (právní kvalifikace nároku je věcí soudu). Soud proto měl žalobkyni podle jejího názoru poskytnout poučení podle § 118a odst. 3 o. s. ř. o tom, že nenavrhla důkazy k prokázání tohoto tvrzení. Pokud by byla žalobkyně soudem poučena, navrhla by k prokázání svého tvrzení provést výslechy pracovníků žalobkyně a žalované (např. pana Harryho O.), kteří tuto záležitost řešili, a také by se pokusila dohledat související písemnou komunikaci. Těmito důkazy by podle přesvědčení žalobkyně bylo její tvrzení prokázáno. Neposkytnutí poučení tedy představuje podle žalobkyně vadu řízení, která mohla mít vliv na jeho výsledek, a odvolací soud by měl napadený rozsudek na základě této vady zrušit. Nakonec žalobkyně poukázala na zcela zřejmě nespravedlivý stav, který v současné době mezi účastníky řízení existuje. Žalobkyně pro žalovanou zhotovila bezvadné dílo v podobě, v jaké jej žalovaná měla v zadávací dokumentaci požadovat. Vícepráce provedené žalobkyní nebyly nadstandardní či nepotřebné, jednalo se o nutné práce, bez kterých by rekonstrukce objektu žalované nemohla být dokončena. Žalovaná provedené vícepráce odmítla uhradit s poukazem na nedodržení formálních smluvních postupů. Takový přístup je podle žalobkyně

očividně v rozporu s dobrými mravy a představuje zneužití práva ze strany žalované, které nemůže požívat právní ochrany.

7. Žalovaná ve vyjádření (prostřednictvím zástupce) navrhla potvrzení prvostupňového rozsudku jako věcně správného. Závěry okresního soudu považuje za zcela správné, přiléhavé a soud k nim dospěl na základě objektivně zjištěného skutkového stavu věci a procesně správným postupem. Okresní soud podle žalované zcela správně dovodil, že uplatnění postupu podle § 2620 o. z. není v daném případě na místě. Stejně tak soud správně dovodil, že se nemohlo jednat o mimořádnou ani nepředvídatelnou okolnost. Žalovaná poukázala na to, že cena byla sjednána jako pevná a nepřekročitelná. Žalobkyně jako zhotovitel stavby v pozici odborníka musela vědět, jaké všechny práce jsou zapotřebí k jejich provedení. Byla to také žalobkyně, která porušila sjednanou smlouvu o dílo, například tím, že nezastavila práce a nezahájila včas jednání o dodatku. Žalovaná vyjádřila názor, že pokud je poukazováno na chybu v projektu, pak rozdíl ve výměrách byl tak obrovský, že žalobkyni jako odborníkovi a profesionálovi muselo a mělo být známo, že projekt obsahuje takovouto chybu již při tvorbě rozpočtu a žalovaná (*myšleno zřejmě žalobkyně – poznámka odvolacího soudu*) ji mohla zjistit při vynaložení běžné péče již při zahájení stavby. Byla to žalobkyně, která nevynaložila svými odbornými znalostmi a zkušenostmi patřičnou kontrolu jí zhotovovaného díla, a proto ani odkaz na dobré mravy nemůže být relevantní. Žalovaná poukázala na to, že k podobnému závěru dospěl i Okresní soud v Ostravě v řízení čj. 24 C 248/2019 vedeném žalovanou proti společnosti Projekt 2010 s.r.o. Pokud žalobkyně brojí proti údajně chybnému poučení dle § 118a odst. 3 o. s. ř., pak je nutné poukázat, že žalobkyně nové skutečnosti a důkazy měla a mohla navrhovat po celou dobu řízení a nikoliv až v závěrečném návrhu, navíc po procesním poučení soudem. Žádný z navrhovaných svědků přitom nejenže změnu v rámci dodatku nemohl za žalovanou z titulu své pozice ani přislíbit, ale takovýto postup byl i vyloučen sjednanou smlouvou o dílo, která předpokládala, že veškeré změny lze učinit jen na základě písemného dodatku ke smlouvě.

8. Krajský soud v Ostravě jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno osobou oprávněnou, je včasné a přípustné, přezkoumal u odvolacího jednání napadený rozsudek v celém rozsahu a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

9. Skutková zjištění soudu prvního stupně popsaná v bodě 4 napadeného rozsudku odvolací soud jako správná přejímá a pro stručnost odůvodnění na ně lze odkázat. Důvodem k jejich změně či doplnění nebylo ani doplnění důkazních návrhů po poučení žalobkyně (v podrobnostech viz níže). To platí také pro závěr o skutkovém stavu, ke kterému okresní soud na základě provedených důkazů dospěl.

10. Po skutkové stránce považuje odvolací soud za podstatné, že žalobkyně (jako lídr „Společnosti pro realizaci projektu PN Opava“) v postavení zhotovitele a žalovaná jako objednatel spolu uzavřeli dne 30. 5. 2017 (*v bodě 4 rozsudku je nesprávně uvedeno 30. 10. 2017 - poznámka odvolacího soudu*) smlouvu nadepsanou „Smlouva o dílo č. TO/2017/002 - PN Opava - výměna rozvodů ÚT, TUV a MaR“, ve které se žalobkyně zavázala k provedení díla (výměně rozvodů ÚT, TUV a MaR) pro žalovanou podle projektu společnosti PROJEKT 2010 s. r. o. za cenu ve výši 48 395 211 Kč (včetně DPH). Cena díla byla v článku V. smlouvy sjednaná jako maximální, konečná, nejvýše přípustná, obsahující veškeré náklady zhotovitele, které hodlá fakturačně uplatnit u zhotovitele za provedení úplného a celého díla bez vad a nedodělků a jako cena nepřekročitelná. Změna ceny díla byla podle uvedeného článku smlouvy možná jen na základě předem odsouhlaseného písemného dodatku k této smlouvě s tím, že žalobkyně (zhotovitel) nebyla oprávněna započíst případné vícepráce bez toho, aniž by se na obsahu a ceně předem domluvila s objednatelem. Ke smlouvě byly uzavřeny dva dodatky s tím, že v dodatku číslo 2 byla cena díla zvýšena na celkových 48 533 664,44 Kč (včetně DPH). Podle zápisu z jednání na kontrolním dni ze dne 15. 11. 2017 konstatoval Ing. V. (zástupce projektanta) pochybení projektové kanceláře spočívající ve stanovení výměr demontáže stávajícího potrubí, kdy projekt zohledňoval váhu demontovaného potrubí o hmotnosti 149,38 kg a nákladech 22 407 Kč oproti skutečnému stavu 72 567,74 kg a nákladech 10 885 161 Kč. Žalobkyně vyzvala žalovanou k uzavření dodatku ke smlouvě na novou cenu díla ve výši 61 677 596,28 Kč včetně DPH a novou lhůtou plnění do 31. 12. 2017, což žalovaná ve vyjádření ze dne 29. 1. 2018 neakceptovala.

11. Předmětem sporu je, zda na takto vymezeném skutkovém základě má žalobkyně coby zhotovitel díla právo na zvýšení ceny díla o cenu za demontáž potrubí nad rámec hmotnosti uvedené v projektu.

12. Podle § 2620 o. z., je-li cena ujednána pevnou částkou, nebo odkazem na rozpočet, který je součástí smlouvy nebo byl objednateli sdělen zhotovitelem do uzavření smlouvy, nemůže ani objednatel ani zhotovitel žádat změnu ceny proto, že si dílo vyžádalo jiné úsilí nebo jiné náklady, než bylo předpokládáno (odst. 1). Nastane-li však zcela mimořádná nepředvídatelná okolnost, která dokončení díla podstatně ztěžuje, může soud podle svého uvážení rozhodnout o spravedlivém zvýšení ceny za dílo, anebo o zrušení smlouvy a o tom, jak se strany vypořádají. To neplatí, převzala-li některá ze stran nebezpečí změny okolností, nebo jedná-li se o okolnost, o níž některá ze stran předem prohlásila, že nenastane (odst. 2).

13. Odvolací soud plně sdílí právní závěry okresního soudu ohledně ceny díla. V první řadě odvolací soud předesílá, že ze zápisu z kontrolního dne ze dne 15. 11. 2017 v žádném případě nevyplývá, že by ze strany žalované došlo k uznání pohledávky žalobkyně ve smyslu § 2053 o. z. Pokud jde o cenu díla, tak ta byla vskutku sjednána pevnou částkou 48 533 664,44 Kč (po její změně dodatkem) a okresní soud zcela správně zdůraznil odkazem na článek V. smlouvy a § 2620 odst. 1 o. z., že žalobkyně coby zhotovitel nemohla žádat vyšší cenu díla, pokud se na takové změně ceny díla účastníci nedohodli předepsaným způsobem.

14. K poukazu žalobkyně na § 2620 odst. 2 o. z. odvolací soud předesílá, že je otázkou, zda účastníci ve shora citovaném článku V. smlouvy výslovným požadavkem na možnost změny ceny díla jen písemným dodatkem aplikaci tohoto nepochybně dispozitivního zákonného ustanovení nevyloučili (viz § 1758 o. z.). I kdyby však postup podle § 2620 odst. 2 o. z. nebyl v souzené věci obecně vyloučen, tak podmínky pro jeho aplikaci splněny nebyly. Uvedené zákonné ustanovení je třeba vnímat jako výjimku z pravidla o závaznosti smluvních ujednání a jako takovou ji vykládat restriktivně. Podle důvodové zprávy k občanskému zákoníku by se mělo jednat o okolnosti blížící se vyšší moci. Shodným způsobem vykládá sporné ustanovení také odvolací soud. V úvahu by tak mohlo přicházet např. působení přírodních živlů nebo náhoda, kterou nebylo možné předvídat v rámci obecné zkušenosti a pečlivosti (§ 4) nebo při výkonu potřebné péče stran do doby uzavření smlouvy. O nic takového se v projednávané věci nejedná. Jak se podává ze shora uvedených skutkových závěrů, tak v této věci měla „zcela mimořádná nepředvídatelná okolnost“ spočívat v potřebě demontovat potrubí o mnohonásobně větší hmotnosti, než jaká se uvádí v projektu, což rozhodně nevystihuje mimořádný charakter předmětného diskrečního oprávnění soudu. I kdyby bylo možné považovat posuzovanou chybu projekční kanceláře za zcela výjimečnou a bezprecedentní, nezbavovalo to žalobkyni jako zhotovitele povinnosti, aby předem zvážila, zda za nastavených podmínek bude schopna dílo provést, přičemž lze plně souhlasit, že tvrzený rozdíl v hmotnosti demontovaného potrubí je natolik významný (deklarovaná skutečnost cca 486x převyšovala údaje v projektu), že jej žalobkyně při zachování obvyklé míry opatrnosti a potřebné péče měla včas (tj. ještě před uzavřením smlouvy) zjistit a adekvátně na něj reagovat. Nutno dodat, že občanský zákoník nabízí v § 2594 a § 2595 o. z. zhotoviteli postup pro případ, že se v průběhu provádění díla zjistí nevhodná povaha předaných věcí nebo pokynů objednatele (za který by za určitých podmínek bylo možné považovat i vadu projektu zajištěného objednatelem), spočívající v upozornění objednatele, případně přerušení prací v nezbytném rozsahu a v krajním případě odstoupení od smlouvy, ale i tento postup je podmíněn tím, že zhotovitel nemohl nevhodnost zjistit ani při vynaložení potřebné péče.

15. Na věci nic nemění ani deklarovaná snaha žalobkyně dílo dokončit ve prospěch žalované a jí zabezpečované činnosti. Ani takový, v obecné rovině pozitivní přístup, nemohl v dané věci ospravedlnit nedodržení smluvních povinností, ke kterému současně došlo. Pokud by měl soud argumentaci žalobkyně přisvědčit a za rozhodující považovat, že žalobkyně jednala v dobré víře a ve snaze chránit zájmy žalované, musel by odhlédnout od toho, co bylo mezi účastníky písemně dohodnuto. Tím by však popřel stěžejní zásadu soukromého práva, že smlouvy účastníky zavazují a mají být dodržovány (pacta sunt servanda), přičemž takové řešení by mělo být vyhrazeno jen zcela mimořádným případům. Odvolací soud přesto s ohledem na tvrzení uvedená v závěrečném návrhu žalobkyně a za účelem posouzení věci ze všech možných úhlů pohledu umožnil zástupci žalobkyně

u odvolacího jednání, aby doplnil skutková tvrzení a důkazní návrhy ohledně příslibů ze strany žalované k uzavření dodatku ohledně navýšení ceny díla za dodatečně zjištěné množství demontovaného potrubí. Tvrzení žalobkyně však přes doplnění zůstala vesměs v obecné rovině a jediné konkrétnější tvrzení, které v tomto směru ze strany žalobkyně zaznělo, bylo, že technický zástupce nemocnice Hary O. přislíbil, že „*věc osobně zajede probrat do Prahy na Ministerstvo zdravotnictví, které je zřizovatelem žalované a současně bylo poskytovatelem dotace*“ (viz závěrečný návrh na č. l. 70), z čehož však bez dalšího žádný závazný příslib o uzavření dodatku a doplacení ceny díla dovozovat nelze. Za tohoto stavu nebylo třeba doplňovat dokazování.

16. V tomto směru je nutné předně akcentovat, že žalovaná je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví, proto žalobkyně mohla jen stěží legitimně očekávat, že na základě pouhých ústních příslibů některých (vyjma H. O. konkrétně nespecifikovaných) pracovníků z vedení žalované bude zcela jistě uzavřen dodatek navyšující cenu díla tak podstatným způsobem. Navíc ani časové okolnosti vyplývající z tvrzení žalobkyně neodpovídají tomu, že by žalobkyně při provádění díla postupovala s potřebnou péčí a „zasloužila“ si takovou mimořádnou ochranu ze strany soudu. Žalobkyně již v žalobě tvrdí, že dílo bylo žalované předáno v období od 15. 11. 2017 do 14. 12. 2017, přičemž vadu projektu zjistila týden před zahájením předání díla, což v doplnění žaloby konkretizovala tak, že k odhalení chyby došlo mezi 5. 11. a 10. 11. 2017 a položkový rozpočet začala zkoumat až v listopadu 2017, kdy již bylo dílo téměř dokončeno. U jednání před soudem prvního stupně pak zástupce žalobkyně tvrdil, že „demontáž neprobíhala najednou, vždy byla určitá část demontována a část nově instalována a tento celek byl samostatně vyúčtován“ (viz protokol o jednání ze dne 24. 3. 2022 na č. l. 59). Jako první konkrétní jednání, při kterém měla být vada projektu notifikována žalované, přitom žalobkyně označila až kontrolní den 15. 11. 2017, kdy mělo začít předávání díla, což dokládala zápisem z jednání z tohoto dne. Zástupce žalobkyně sice u odvolacího jednání tvrdil, že nějaká komunikace možná probíhala ještě před podpisem protokolu, nic konkrétního však k tomu neuvedl a žádná komunikace mezi žalobkyní a žalovanou před 15. 11. 2017 se v tomto směru nepodává ani ze spisu.

17. Již z tohoto popisu skutkových okolností je zřejmé, že žalobkyně musela nepochybně zahájit demontáž potrubí mnohem dříve, než 5. 11. 2017, kdy podle svých tvrzení nejdříve vadu projektu zjistila. Odvolací soud setrvává na závěru, že žalobkyně měla zjistit rozpor mezi projektem a skutečným stavem ještě před uzavřením smlouvy, ale i kdyby bylo možné hypoteticky toto pochybení tolerovat, tak při zachování potřebné péče na to musela žalobkyně přijít bezprostředně po zahájení provádění díla. Pokud by žalobkyně nejpozději před zahájením demontáže potrubí řádně upozornila žalovanou na vadu projektu bránící dokončení díla za podmínek nastavených smlouvou a pokračovala v provádění díla pouze na naléhání žalované a při současném ujištění ze strany osob oprávněných smluvně jednat za žalovanou a také za poskytovatele finančních prostředků, že cena díla bude adekvátně navýšena, k čemuž by následně pouze z důvodů na straně žalované nedošlo, bylo by možno uvažovat o tom, že by i přes nedodržení písemné formy dodatku a předepsaných postupů měly být se zřetelem ke všem okolnostem žalobkyni náklady spojené s demontáží většího množství (hmotnosti) potrubí alespoň částečně kompenzovány. Takový skutkový děj se však ze spisu ani tvrzení žalobkyně nepodává, stejně tak ani ze samotných tvrzení žalobkyně nevyplývá porušení předsmluvní odpovědnosti žalované způsobem zakládajícím její odpovědnost za škodu (§ 1728 odst. 1, § 1729 o. z.). Naopak vše nasvědčuje tomu, že žalobkyně teprve bezprostředně před dokončením díla a zahájením předávacího procesu začala upozorňovat na vadu projektu a domáhat se z toho důvodu uzavření dodatku ke smlouvě o dílo a navýšení ceny díla. Pokud za této situace přes případná probíhající jednání nakonec k dohodě stran nedošlo, nemůže se žalobkyně domáhat zvýšení ceny díla z žádného titulu, a to ani s poukazem na dobré mravy nebo zásady spravedlivosti.

18. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně uzavírá, že žalobkyně na základě zjištěného skutkového stavu právní nárok na zvýšení ceny díla nad rámec sjednaný ve smlouvě (ve znění písemných dodatků) nemá. Proto odvolací soud napadený rozsudek jako ve výroku věcně správný podle § 219 o. s. ř. potvrdil, včetně jeho nákladové části, která odpovídá výsledku sporu, rozsahu doložených právních služeb advokátem žalované v řízení a příslušným ustanovením vyhlášky číslo

177/1996 Sb. (advokátní tarif) (v podrobnostech ohledně výpočtu prvostupňových nákladů odkazuje odvolací soud zcela na bod 8 napadeného rozsudku).

19. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení vychází z § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř., a protože žalovaná byla i v odvolacím řízení zcela úspěšná, má vůči žalobkyni právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Účelně vynaložené náklady žalované se sestávají jednak z odměny advokáta za 2 úkony právní služby (vyjádření k žalobě a účast u odvolacího jednání) po 49 580 Kč podle § 7 bodu 7 a § 8 odst. 1 advokátního tarifu (celkem činí odměna 99 160 Kč) a paušální náhrady hotových výdajů za uvedené 2 úkony ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, to vše navýšeno o DPH ve výši 20 949,60 Kč, celkem tedy 120 709,60 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat dovolání, jestliže rozsudek závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak, a to k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Okresního soudu v Opavě, **ve lhůtě dvou měsíců** od doručení tohoto rozsudku.

Nesplní-li povinná, co jí ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněná domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce).

Ostrava 7. září 2022

Mgr. Tomáš Zubek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Dagmar Karkošková.